

De nieuwe wet marien milieu

Wet van 11 december 2022 ter bescherming van het marien milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de Belgische zeegebieden

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

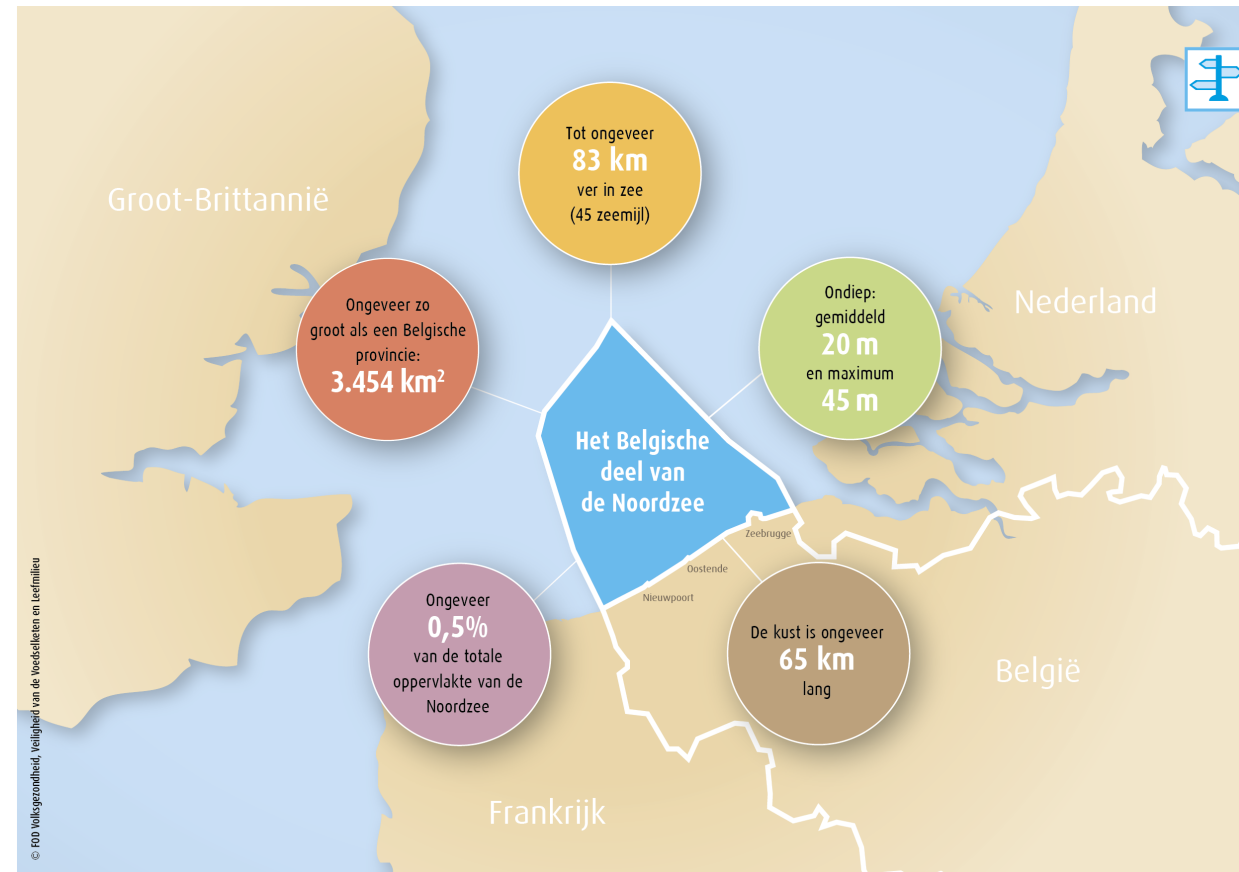

Inhoud

- Context
- Oude wet marien milieu
- Bevoegdheidsverdeling
- Europese context
- Aanpak
- Toepassingsgebied
- Wetsinhoud
- Uitvoering

Context

- Belgische Noordzee is klein maar druk;
- 0.5% van totale oppervlakte
- Kustlijn van ongeveer 65 km
- Enige “federale grondgebied”

Wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België

- De huidige wet dateert van 1999
- Sindsdien is deze reeds 7 maal aangepast
 - Verminderde leesbaarheid
 - Gebrek aan coherentie
- Veranderende maatschappelijke context
 - Biodiversiteitscrisis
 - Klimaatcrisis
 - Opkomende sectoren (blue economy)
- Veranderende nationale, Europese en internationale regelgeving
 - Algemene uitzonderingen (bv. Vlaamse bevoegdheden) niet meer houdbaar
 - Nieuw Scheepvaartswetboek
 - Inbreukprocedure

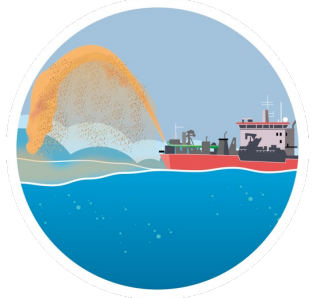
Bevoegdheden (BWHI 8/08/1980)

Federaal

- Residuaire bevoegdheid:
 - Offshore energie;
 - Marien milieu;
 - Zandwinning;
 - Mariene ruimtelijke planning;
 - Scheepvaart;
 - Militaire activiteiten;
 - Restcategorie.

Vlaams

- Toegewezen bevoegdheden:
 - Havens en aanhorigheden;
 - Zeewering;
 - De loods- en bebakningsdienst en naar havens en reddings- en sleepdiensten;
 - Zeevisserij.

Europese context

- Richtlijn 92/43/EEG (habitatrichtlijn)
- Richtlijn 2008/56/EG (kaderrichtlijn mariene strategie)
- Richtlijn 2009/147/EG (vogelrichtlijn)
- Richtlijn 2011/92/EU (project-MER richtlijn)
- Richtlijn 2014/89/EU (MRP richtlijn)

Aanpak

- Voorstudie Equal Partners en Universiteit Gent
- Overleg met belanghebbenden en nauwe samenwerking met BMM en DG Scheepvaart
- Herwerkte teksten voorgelegd aan 4Sea (BBL, Natuurpunt, WWF en Greenpeace), FEDIEX, VBO, BRV, Blauwe Cluster, Elia
- Voorlegging Gewesten
- Op 14 oktober 2022 en 10 november 2022 behandeld in de federale commissie Energie, Leefmilieu en Klimaat
- Op 17 november 2022 in de plenaire kamer behandeld en aangenomen.

Toepassingsgebied

- Beperkt tot Belgisch deel van de Noordzee, tenzij anders aangegeven;
- Ook voor schepen onder Belgische vlag:
 - Verbrandingsverbod
 - Stortingsverbod

Inhoud

- Hoofdstuk 1: Inleidende bepalingen
- Hoofdstuk 2: Definities
- Hoofdstuk 3: Doel, toepassingsgebied en beginselen
- Hoofdstuk 4: Mariene beschermd gebieden en beschermd soorten
- Hoofdstuk 5: Milieuvergunningen en toelatingen
- Hoofdstuk 6: Mariene ruimtelijke planning
- Hoofdstuk 7: Het voorkomen en inperken van verontreiniging en schade door exploitanten
- Hoofdstuk 8: Noodmaatregelen ter vrijwaring en bescherming van het marien milieu
- Hoofdstuk 9: Herstel van schade
- Hoofdstuk 10: Administratieve geldboetes
- Hoofdstuk 11: Strafbepalingen
- Hoofdstuk 12: Wijzigingsbepalingen

Hoofdstuk 3: Doel, toepassingsgebied en beginselen

- Doel tweeledig
 - Bescherming marien milieu
 - Organisatie mariene ruimtelijke planning
- Toepassingsgebied op Defensie
 - Uitzondering voor dringend en onontbeerlijke activiteiten
 - In lijn met Europese regelgeving (uitzonderingen toegestaan maar restrictief)
- Vijf internationaal gewoonrechtelijke milieuprincipes
- Gegevensverwerking in overeenstemming GBA

Hoofdstuk 4: Mariene beschermde gebieden

- Van vijf naar drie categorieën
- Marien reservaat
 - Strengste categorie
 - Uitzonderingen: veiligheid, positieve acties, scheepvaart en monitoring
 - Mogelijkheid om andere activiteiten toe te laten (hangt samen met waarvoor het gebied wordt beschermd, uitzonderingen moeten dan ook goed onderzocht en nauwkeuring omschreven worden – detailniveau KB)
- Natura 2000
 - Nauw aansluiten met bewoordingen habitat- en vogelrichtlijn

Hoofdstuk 4: Beschermde soorten

- Lijst van beschermde soorten (dieren en planten)
- Bepalingen zeezoogdieren
- Uitheemse soorten
 - Principieel verboden maar mogelijkheid om toelating te geven (aquacultuur)
- Invasieve uitheemse soorten (10-15%)
 - Verboden en bestrijding
- GGOs
 - Verboden

Hoofdstuk 5: Milieuvergunningen

- Betere aansluiting met de EIA-richtlijn, zoals gewijzigd in 2014
- Milieuvergunning:
 - Ruimere plicht dan richtlijn
 - Niet voor wetenschappelijk onderzoek, monitoring, beroepsvisserij, scheepvaart, UXOs (dit zijn ook geen vergunningsplichtige activiteiten onder EIA-richtlijn)
 - Vlaamse bevoegdheden: drempels waaronder er geen milieuvergunning nodig is, kunnen vastgesteld worden (bv. zeekering is vergunningsplichtig onder EIA-richtlijn)
 - Zandwinning: vergunningsplichtig maar loopt volgens wet continentaal plat
 - Compensatieregime wet continentaal plat sluit beter aan bij de realiteit en vervuiler betaalt-principe

Hoofdstuk 5: Toelatingen

- Onder vorige wet was er geen voorziening voor voorwaarden op te leggen aan wetenschappelijk onderzoek.
- Wildgroei aan wetenschappelijke projecten, soms gepaard met semipermanent ruimtegebruik (United, Value@Sea, SYMAPA)
- Geen duidelijk onderscheid puur wetenschappelijk project – wetenschappelijk project ter voorbereiding van industrieel project
- Sommige informatie uit deze projecten zijn nuttig voor milieu- en wetenschapsbeleid (bv. geofysisch onderzoek)
- Hiervoor toelatingsprocedure voorzien in de wet:
 - Minder zware procedure dan milieuvergunning
 - Informatie-uitwisseling kan opgelegd worden
 - Verschillende categorieën voorzien in uitvoeringsKB (van simpele melding tot ...)
- UXO: onontplofte munitie, vaak ontdekt tijdens voorbereidingen grootschalige activiteiten
- Mogelijkheid milieuvergunning: indien het grote schaal is (cf. Paardenmarkt)

Hoofdstuk 6: Mariene ruimtelijke planning

- Geldigheidsduur MRP van 6 naar 8 jaar
 - Administratieve lasten verlagen
 - Betere rechtszekerheid gebruikers van de Noordzee
- Mogelijkheid nieuwe vergunningen of toelatingen
 - Nieuwe innovaties blauwe economie
 - Voor andere dan milieuoverwegingen
 - Gebaseerd op advies RvSt

Andere hoofdstukken

- Hoofdstuk 7: Voorkomen en inperking van verontreiniging en schade
- Hoofdstuk 8: Noodmaatregelen ter vrijwaring en bescherming van het marien milieu
- Hoofdstuk 9: Herstel van schade

Hoofdstuk 10 en 11

- Hoofdstuk 10: Administratieve geldboetes
 - Bij niet vervolging OM, kan een administratieve geldboete opgelegd worden;
- Hoofdstuk 11: Strafbepalingen
 - Bedragen bijgewerkt;
 - Zoals typisch voor milieurecht, brede vorken (1l olie vs. 5000 liter olie).
- 30% van het bedrag naar Fonds Leefmilieu
 - Paraatheid voor interventies;
 - Actief natuurherstel.

Hoofdstuk 12: Wijzigingsbepalingen

- Aanpassing Scheepvaartswetboek om uniform handhavingsbeleid te hebben
- Aanpassing Wet Continentaal Plat:
 - I.p.v. advies minister marien milieu nu, vergunning gegeven door deze minister (naast concessie minister van economie)
 - Er bestaan bepaalde plichten bij milieu-informatie inzake openbaarheid en raadplegingen, op deze manier kan dit beter verzekerd worden en handhaafbaarheid.
- Aanpassing Wet Administratieve Geldboetes

Uitvoering

- Onder de vorige wet waren er bijna veertig uitvoeringsbesluiten;
- Rationalisering en prioritisatie van deze besluiten:
 - Nieuwe procedure MRP reeds aangenomen
 - Natura 2000-toelating, instelling beschermde gebieden, milieuvergunning en milieuvergunning zandwinning
 - Eén besluit (duidelijker voor gebruikers Noordzee)
 - Momenteel bij RvSt ter advies

Vragen?